

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Textus sequentiarum cum lucule[n]tissima tam
sententiariu[m] q[uam] vocabuloru[m] interpretatione
scripture autoritatib[us] alioru[m]q[ue] exemplis
creberrimis roborata**

Colonie, 1506

VD16 T 655

De sancta trinitate

urn:nbn:de:hbz:466:1-30585

De sancta trinitate

quod illa p̄ncipalit̄ est necessaria. qm̄ hō in p̄c̄is nullo mō p̄t p̄uersari cū fratribus. i. cū angelis. nā ip̄i s̄t ab oī p̄c̄o remoti. vñ venerabilis Beda Hulga inter hoīes deo gratiōis p̄t esse p̄uersatio q̄ eoz q̄ se alienat̄ a vicijs & p̄tutū studijs aim subigunt. Sc̄o perit purgatōem mentiū. i. informatiōne p̄ remotōem ignoratiōe. q̄ fīm Aug⁹. Ignorantia est viciosa si assit affa etatio nesciēdi. Itē Ber. Prudētia est si vterita mala defleas. si t̄p̄alit̄ p̄c̄e n̄is. & si eterna p̄cupiscis. Tercio perit sanitatē aie q̄ impedit p̄ vicia p̄scator̄. Vñ p̄c̄a summe s̄t vitāda. vñ dī Aug⁹. Ex p̄c̄o Adenobis insluſta sunt duo mala. sc̄z ignoratiōa rcp̄ agenday. & p̄cupiscētia noxay. Item Berñ. Nulla nocebit adueritas si nulla dñiā iniquitas. Quarto perit coeſtā in duratū fleti p̄ charitatē sp̄uſsancti. vñ in omni p̄tute tua diligē eū q̄ te fecit Berñ. Vña dñi ad cor dirigit cū sermo veritatis humilit̄ audīt. Quinco perit remotionē frigiditatis aie. vñ aia dī in frigiditate qn̄ caretigne sp̄ rituali. i. ḡra sp̄uſsancti. De tali igne dī in li. Sap. Et lāpas ei⁹ non extingueſt in nocte. i. ḡra sp̄uſsancti nō auferet ab eo in t̄pe tribulatiōnis. Sexto perit remotionē erroris ppter informatōem iusticie. q̄ maxime attēdit in voluntate. q̄ alīq̄s nō dī iustus ppter rectitudinē intellect⁹ vel operis si deſit rectitudo voluntatis. i. iusticie. ut dī in Prover. Qui sequit̄ iusticiā diligēt a dñō. Itē p̄s. Justus dñs & iusticiā dilexit. ¶ Pro terminis nota q̄ sordidū ponit hic substācialiter. & dī a noīes oīdes qd̄ vlt̄erī dī a vbo sordido. Itē aridū est nomē adiectiū. In area. i. terra sterlīs. Silice r̄gidus idē est qd̄ distortus. a vbo r̄igeo es. Flecto est vbo trāstiuū. Trālitera dī sacru septenariū. & p̄ hoc datur intelligi oīs pfectio. q̄ sicut p̄ septenariū nu. meꝝ claudit oīne rebus & pfecti. sic p̄ septenariū. i. p̄ septē dona sp̄ rituſsancti oīnis pfectio importatur.

b Eneclcta sp̄ sc̄tā sit trinitas deitas scilicet vnitas coequalis gl̄ia
Pater filius sc̄tū spiritus tria sunt noīa. oīa eadē substātia.
¶ Istud est aliud canticū in honore & reverentia sancte trinitatis dīc.
(Sancta deitas sc̄z) q̄ est (trinitas) sc̄z in glōnis & (vnitas) sc̄z in essentiā &
(coequalis gl̄ia) sc̄z deitas & triū glōnaꝝ (sic b̄ndicta sp̄). Et tunc dect̄rat
qūo in diuinis sit trinitas glōnaꝝ & vnitas ēentie dīcēs (pater & fili⁹
et sūffrētū sunt triū noīa). i. tres res noīate. & tamē (omīa) sc̄z noīa (sunt
eadem substātia). i. eiusdē ēentie

Deus genitor. deus genit⁹. in vtrōq̄ sacer sp̄us deitate socius.
Et hoc itē declarat dīcēs (Genitor). i. pater est (deus. genit⁹). i. fili⁹
est (deus. & sacer sp̄us in vtrōq̄) sc̄z patrem filio. exīs tanq̄ nexus amboꝝ
sc̄z est (soci⁹ in deitate) sic sc̄z q̄ & ip̄e ē de⁹ verus. ¶ Nota. pater & fili⁹
et sp̄uſtū s̄t eadē ēentia diuina. s̄t tñ tres glōne. Et qūo hoc dī intelligi
ostēdit p̄ illud dictū vulgare. Nix glacies & aqua triū nomina res tñ vna.
Sic in glōnis trin⁹ de⁹ est tñ vnuſ. Itē sciendū q̄ esse trinitatē glōnarū &
vnitatis ēentie in diuinis p̄t declarari tripl̄. Primo ex autoritate scriptū
re. vñ legī Ben. p. Dixit quoq̄ de⁹ faciamus hoīem ad imaginē nostrā
In hoc eūs p̄t faciamus innuit eriplice glōnaꝝ sed in hocqd̄ dī imaginē

Folium

lī.

In singulari numero. et nō in imagines. p hoc innuit vnicā essentiā. Etiam s̄s Aug⁹. Si in natura dicitur is tūn yna esset persona nō dicereſ faciam⁹. s̄ faſio. etiā nō dicereſ nostrā ſed meā. ſi nō eſſet vnitas eſſentie. Scđo declaſraſ p autoritatē angelicā. qz dī Eſa. Angeli nō ceftant clamare sanct⁹ fanctus ſcrūs r̄c. p h̄ qd̄ dī ter ſerū in nūero singulari notaf ſcrā trinitas. Tercio declaraf p autoritatē humana. vii p. Bñdicat nos dē dē nr̄. et bñdicat nos dē r̄c. p hoc qd̄ dī dē ter innuit trinitas pſonaz. S̄ p h̄ qd̄ dī et ſerūt eu oēs ſunes terre. in singulari nūero r̄agis vnitas eſſentie. Ite declaraf ex figuris. qz legiſ in Gen. qz Abraā ſtans uixta radicem montis mābre vidit tres pueros ascendētes. et dſcendētes p yā vidit tres et vniſ adorauit. hec viſio abrae eſt nobis pphetia et pſagū noſtre cognitōis ſerēz indiuidue trinitatis in q̄tū nobis poſſibile eſt. vidit em̄ ſtres pueros. id ē tres pſonas. et vnu dēu adorauit. Ili ſciendū qz oēs leges pcordāt in hoc qz colūt vnu dēu et nō plures. et h̄ reſtaſ ver⁹ teſtamētū. qz dī i Exodo Au di iſrael dē tu⁹ vnu eſt. Ite greci et gētēles vnu dēu colūt. ſalrē gentiles d̄ recta utuſ rōne. qm̄ ex eis multitanq̄ teſtis irronales vnitatē dei negat̄ colementes plures dcos. et h̄ opaf rō eoz obūbrata et earēs lumine ſpūſſas eti. vñ ph̄. xij. metaph. Nō valer pluralitas pncipatuſ. ſic ḡ vñ pnceps et ḡ h̄ dī Aug⁹. qz vnitas ſoli deo puenit. et vnitas dei ſimplior eſt vniſ tate nūeri. qz ſimpliſ eſt indiuiſibilis nullā h̄is paſſionē diuisionis. Et rō ne iſtius vnitatis oraque dñs nr̄ ve ſicut ipē cū patre et ſpūſſetō vñ eſt dē. ita nos p grām diuinā ellēm vnu cū deo dices. Pater rogo vt ipi meū ſine vnu ſicut et nos vnu ſumus. et illud vnu eſſentie diuine abraā adorauit. ſ̄ ſtres vidit pſonas et ea p. prierates q̄ ſunt relatiōnes mutue. qua pater ge nuit filū. et fili⁹ genitus ea patre. et ſpūſſetō pcedit ab utroq̄. Et hec eſt trinitas q̄ ſim̄ bea. Aug⁹. eſt numerus om̄i creature pfectior. qz fm̄ p̄m p̄mo celi nihil pfectū eſt niſi trinū.

¶ Dī terminis nota. ſcz. eſt p̄iunctio expletive poteſtatis. et poniſ ſ hic cā ornatus. Ite coequalis ē nomē adiectiuū p̄pōſitū a con et equalis depo nēdo n. et idē eſt qd̄ ſimilis. Ite eadē aliq̄n eſt nomē habēs ſedam decliſ natōem. pnois. vñ. Et rectus eadē. ſed eſt obliquus eadē. Ite eſt nomē diſtributiuū habēs ſedam declinatōem. pnois.

Non ſtres tamen dī ſunt. deus veruavnuſ eſt. ſic pāter dominus filius ſpirituſq̄ ſanctus.

Nec eſt ſecunda pars in qua auſor deſcribit diuine eſſentie vnitatē diſtēs (tū) ſcz pater et filius et ſpūſſetō (nō ſunt tres dī. ſed deus veru eſt vnuſ. etc.) id eſt eadē modo (pater eſt dñs. filius) eſt dominus (qz) pro eſt (ſpirituſ ſanctus) eſt dominus.

Proprietas in pſonis. vnitas eſt et in eſſentia. Maiestas pars et potestas decus honor equa per omnia.

Tūc declarat q̄liſer cū vnitate eſſentie ſtat prieſtas pſonalis et equaliſ cas potentię. Dicēs (prieſtas) ſcz diſtinaſ eſt (in pertoſto) ſcz diuina ſet

l. līij

De sancta trinitate

Vnitas est in essentia Ise; diuina (maiestas) se; est (par) id ē eq̄litis; (z potes-
tas decus honor est eque) id ē eq̄liter (q oia) qz oia sunt vna centia in di-
uinis psonis Primo. qz ibi est vnitas essentie Sc̄o. qz ibi est eadē maie-
stas in psonis Tertio. qz ibi est eadē pax z potestas. z ibi est decus et ho-
nor eque per omnia

Nota. In deitate cuiuslibet psonae attribuuntur sp̄eales prierates. nam
patri puenit paternitas maiestas immascibilias z potestia S; filio puenit
sapia filiatio. sili z nascio Sp̄issitō attribuit inspiratio' bonitas z pcessio
Et quis potestia pncipalit attribuit deo patri. tñ ppter h̄ nō auferat a filio
nece a sp̄isitō. vt p; in symbolo Athanasij. oipotēs pater. oipotēs fili⁹ z c.
et sic realit potestia attribuit individualitate trinitati Et sili intelligit de sapientia
qz attribuit filio. qz enī erā in patre a sp̄isitō est Itē oipotēta in diuinitate nō
sumit p oibz vicer. qz fin Aug⁹. de⁹ nō p̄t malū. z iō hoc facere neqz. z qz
sunt pterita illis iperare nō p̄t. z ḡ dī fin Remigii. qz isto solo possit deus
est p̄uat⁹ se; pteritis iperare. Ex illo. tñ nō seq̄ diuinā potentia augeri vel
minui. qz ipa ē eterna z imutabil. **P**ro terminis no. qvñ ē nomen h̄ns
sc̄bz declinat⁹. pnois Itē eque. i. eq̄liter. z deriuat⁹ ab illo nois equus

Sydera maria cōtinēs arua simul z vniuersa condita. Quē tre-
mūt impia tartara. colit quope quem z abyssus infima Nunc omnis
vox atqz lingua fateatur hunc laude debita. Quē laudant sol atqz
luna. dignitas adorat angelica. Et nos voce pccesa omnes modu-
lemur organica cantica dulci melodia. Eya z eya nunc simul iubile
mus alti troni domino laudes in excelsis.

Hic autor psequenter ostendit quō omnia inferiora z superiora ado-
rant in individualitate trinitatis. Predicta diuina maiestas est (p̄tinēs) Ise; per
suā potentiam (sydera). i. stellas (maria). i. aq̄s (arua) id est cāpos (z simul
vniuersa p̄dita) id ē oēs creaturas (quē) Ise; deū (impia tartara). i. crude-
lia inferna (tremūt). i. cū tremore venerat⁹ (qz) p̄t (quē) Ise; deū (infima ab-
yssus). i. p̄funditas (colit). i. honorat (Nūc ois vox atqz) p̄t (lingua fate-
atur). i. p̄ficeat (hūc) Ise; deū (debita laude) id ē pueneti veneratōe z letiz-
ia (quē) Ise; deū (sol atqz luna laudat) z (angelica dignitas adorat) sum⁹
ma adoratōne latrīe (z nos) hoīes (modulemur). i. decātem⁹ (organica
cātica dulci melodia). i. suauifono (voce pccesa). i. alta. Et ide hortat nos
ad laudādū deū di. (Eya z eya) p̄ qd̄ fecit exhortatōe. qz eya ē aduerbiū
hortādi (nūc iubilem⁹). i. decātem⁹ (sill laudes altitroni dño). i. sedēti sup
ultā sedē (in excelsis) **N**ota. hec sententia sic infer. qm̄ sc̄ra trinitas po-
tes ē regere celū z terrā mare z oia qz in eis sunt sua potestate. z qm̄ infer
obedit sibi z ois irrōalis creatura obedit deo. qz cū debita laude. z qm̄ oia
celestia adorat deū. z sic nihil p̄termisuz qn laborat i laude dei. ḡ p̄grūn
z puenies ē vt nos xp̄iani qz sum⁹ ei⁹ creature rōales laudem⁹ deū i cāticē
melodij s **I**tē no. ex ifra trahit qz in toto vniuerso triplex ē loc⁹ qz cognos

Folium lvi.

Scit deū trinū et vnu. scz summus medius et infimus. Sumus sicut celuz
Medius sicut terra. Infimus sicut tartar^o. Primus est bonus. qz ibi est
summa letitia. Sed s medio mō se hz. qz ibi est spes et timor. Sz terci^o est
peccatum. qz ibi ē summa tristitia. Ex illa triplicitate loci autor innuit tri/
plicitate psonaz. qz aliter sic declarat. Nā in aia rōnali ē memoria intelli/
gentia et volūtas. Primum attribuit patri. secundum filio. tertium spūscro. Vel
sic. in sole repiunētria. scz subā solis. splēdor. et calor Substātia solis gene
rat splendore. splendor generat calore. et vnu sine alio eē nō p̄t. Sic pater
generat filiu. Sz spūscus est pcedens ab utroq. ¶ Itē nota. trinitas plo
tifice effectū. pducere volente requirunt tria. Primo q̄ possit. si em non pos/
test effectū. pducere iuanū laborat. Secundo requirit q̄ sciatur. qz si nescit nō p̄t la
borare. Tercio requirit q̄ velit. qz si noluerit effectū nō pducit. Sic etiā in
diuinis patri ascribit potentia. qz p̄t oia. Filio ascribit sapientia. qz omnia
scit. Spūscro ascribit volūtas. et hec quāuis vnu sunt et eadē essentia. tñ
emplū de trinitate vnitate dei. nā sicut aqua glacies et nix sunt tres res di
stincte. attamē p̄flūt in vna naturā aquatica. Sic pater. et fili^o et spūsan
glacies et aqua tria noia. res tñ vna. Sic in psonis erinus deus ē tñ vnu.
¶ Itē sciendū. deū esse vnu in substātia p̄t p̄suaderi p̄rōnem physicalem
vhalef. vii. physicoz. In mouentibz et motis essentialibz subordinatis nō
mouent. hoc qdē deus est. qd p̄t p̄mo celi. Ab hoc qdē ente depēdet ce
lum et tota natura. Itē dī p̄mo ethicoz q̄ non p̄nt esse duo optima. qz sic
exponēdo suplatim negatiue seqretur q̄ vnu illoz. et supfluū. et sic nō p̄nt
esse plures dī. qz vel vnu illoz. et supfluū. et sic nō p̄nt esse plures. vel
surdū est dicere. vñ Aristotle. xii. metaph. Entia nolunt disponi male. nec
bonū pluralitas p̄ncipatuū. vnu ergo p̄nceps.

¶ Pro terminis nota. sydera ē nomē neutri ḡ a p̄bo sido is ere. Itē
re tūc nārāt sursum et gradios solares euaporant. Itē arua ē nomē neutri
ḡ. et fecit terrā fructuosam. Sz p̄dita ē p̄cipiūt a p̄bo. p̄dōr eris. qd fecit
sine claritate. Sz infima est supfluū huius qd ē infra. Sz fateor ē p̄bus
deponētale sedē p̄iugatōis. et sumis hic in bona fecit. et fecit aliquid exp̄sse
dicere. Sz modularis est p̄bus deponētale. et fecit cantare. Itē organis
ca est nomē abstractū a noie organū. ¶ Item l̄ta dī. eya et eya. p̄ hoc vult
biu n̄hortandi. Item alitronus potest esse vnu nomen adiectū cōpo/
sicut ex obliquo et recto.

O veneranda trinitas. O adorāda vnitas. Per te sum^o creati
vera eternitas. Per te sumus redempti summa tu charitas..

De sancta trinitate

Hec est tercia et ultima ps. in q̄ autor facit exclamatōem cū dicitōe p̄f
tioris ad ipsam individuā essentiā vnitatē dī. (O veneranda trinitas)
sc̄z in p̄sonis (o adorāda vnitatis) sc̄z in c̄ntia. o tu (v̄a eternitas) nos (su⁹
mus creati p̄ te) O (tu summa charitas) nos (sumus p̄ te redempti)

Populū cūctū tu p̄tege salua libera eripe et emūda. Te adoram⁹
o ipotens tibi canimus tibi laus et gl̄ia Per infinita secula seculoz

Huc supplicat sc̄tē trinitati dī. O sancta trinitas (tu p̄tege). i. defende
(salua libera eripe et emūda cūctū populū) Et tūc refert gl̄ia trinitati dī
cens. O (ipotens) de⁹ nos (adoram⁹ te) nos (tibi canimus tibi) sc̄z sic
(laus et gl̄ia p̄ infinita secula seculoz) i. eternaliter.

F Nota ex līsa p̄ncipali halens duo. Primo q̄ sum⁹ creati p̄ veram
eternitatem. q̄ ē individua trinitas. q̄ ē coeterna vnitati. vt patuit ex phab̄i
tis. Sed m̄ ē q̄ sum⁹ redēpti ab eterna morte charitate diuina. de qua dī
Joan. xv. Maiorē charitatē nemo h̄z q̄ v̄tāiam suā ponat q̄s p̄ amicis
lūis. Itē Joā. iiij. Sic de⁹ dōlexit mūdū vt filiū suū vnigenitū dare p̄ mū
do. Itē Hiero. M̄agna est dilectio dare res. maior exponere corp⁹ p̄ perī
culo. maxima sustinere morē p̄ amico. Itē līsa dī eternitas. Unū eternis
tas diuinitatē ē triplex. sc̄z eternitas potētie. q̄ ibi ē eadē potēcia in tribi p̄z
sonis. vt patuit. Sc̄da ē eternitas duratōnis. q̄ ille tres p̄sonae equē du⁹
rant. tā a p̄teāti q̄ a p̄te post. q̄ fili⁹ dī sapia patris. s̄z de⁹ p̄ter nūc fuit
sine sapientia. ḡ nūc fuit sine filio. Tercia ē eternitas p̄fectōnis. q̄ ille tres
p̄sonae h̄nt equē p̄fectissimā essentiā. in q̄ eēntia nō ē aliud fili⁹. nec aliud pa⁹
tris. s̄z bñ ali⁹ p̄ter. ali⁹ fili⁹ r̄c. q̄ illa ē v̄a. p̄ter ē ali⁹ a filio. q̄ ali⁹ p̄son
ne diversitatē dī. s̄z p̄ter alia p̄sona a filio et sp̄usco ē. ḡ r̄c. s̄z illa ē heretis
ea. p̄ter ē aliud fili⁹. q̄ ly ali⁹ dī diversitatē eēntie. et sic eēt sensus. q̄ essen
tia q̄ ē iter patrē et filiū esset diuersa. s̄z h̄z ē falluz. ḡ r̄c. Itē nota. autor in
hac sua hortat ad p̄fessionē vere fidei. et postea inuitat nos ad p̄mēdiatio
nem sc̄tē trinitatis. **D**ro q̄ v̄lter⁹ nota. q̄ hec rota sequentia ē collecta
ex symbolo athanasi. in q̄ ip̄e doc̄ fidē catholice. et ea q̄ req̄run̄ ad salua
tionē nostrā. Itē nota. ad fidē sancte trinitatis trahimur triplici funis
culo. q̄ funicul⁹ triplex difficulter r̄sistit. q̄ trahimur de p̄fundo culpe.
Iste est p̄ter filius et sp̄usancer⁹. Unū beūs Aug⁹. Funiculus fidei trinitatis
nunq̄ p̄sumit. cum enī nō sit nouus sed antiquissim⁹. q̄ patriarcha
Abraā vidit tres et vñū adorauit. Itē in fide trinitatis tribi digit⁹ appre
hendimus eā et in gl̄ia collocamur. vñ Esa. xl. Quis appendit tribi digit⁹
tis molem terre. vñ terra eccliam fecit. q̄ sic ut sup̄ aquas fundata est. sic
ecclia sup̄ aquas baptismatis. vñ p̄s. Quia ip̄e sup̄ maria fundauit eam
fundata aut̄ est tribi digit⁹. i. fidei trinitatis. vnde in euāgelio Baptisan
tes eos in noīe patris et fili⁹ et sp̄usanc̄tē

Pro līsa nota. autor dī q̄ p̄ eternitatē sum⁹ creati ad designādū q̄ eter
nitas sit coeterna trinitati. vt p̄z in libro Gen. s. vbi dī Factam⁹ hoiez ad
imagiūē et similitudinē nostrā. dī eīm faciam⁹ p̄ter trinitatē p̄sonaz in diuis
nis. et dī imaginē in singulari. p̄ter vnitatē eēntie. vt p̄us patuit in p̄ma